



ES tieslietu ministri spriež par nozīmīgiem jautājumiem tieslietu jomā

Publicēts: 25.02.2020.

Šodien, 4.jūnijā, Luksemburgā notiek kārtējā, Spānijas Prezidentūra laikā pēdējā, Eiropas Savienības (turpmāk – ES) Tieslietu un iekšlietu ministru padomes sanāksme. Latvijas delegāciju vada Tieslietu ministrijas valsts sekretārs Mārtiņš Lazdovskis.

Ministri diskutēs par sasniegto progresu mantošanas, laulības šķiršanas, aizdomās turēto un apsūdzēto tiesību ievērošanas kriminālprocesa ietvaros, cietušo aizsardzības un cilvēku tirdzniecības apkaršanas regulējuma jautājumos. Tāpat plānots spert pirmo soli, lai nodrošinātu ES pievienošanas Eiropas Padomes Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai.

Pieaugot mobilitātei ES ietvaros, arvien biežāk rodas situācijas, kad mantojuma atstājēja īpašumi atrodas vienā dalībvalstī, bet mantinieki – citā. Šī iemesla dēļ būtu svarīgi nodrošināt, lai ES līmenī personām mantojuma lietas nebūtu jākārt vienlaikus vairākās dalībvalstīs. Latvija viennozīmīgi atbalsta tāda regulējuma izstrādi, kas mantošanas procesu padarītu pārskatāmāku un kas nodrošinātu tā paredzamību.

ES aizvien pieaug pārrobežu laulību skaits, turklāt nereti laulātie pēc laulības noslēgšanas pārceļas uz dzīvi citā dalībvalstī. Līdz ar to rodas jautājums par tiesisko pamatu, uz kura laulība vēlāk šķirama. Šajā sakarā būtu būtiski nodrošināt iespēju šādas pārrobežu laulības šķirt, piemērojot tās dalībvalsts tiesību aktus, ar kuru laulātajiem ir visciešākā saikne. Minētais paredz iespēju, ka, piemēram, Francijas tiesā, laulība varētu tikt šķirta piemērojot Spānijas likumu, ja laulātajiem ar pēdējo ir visciešākā saikne. Lai arī šāda kārtība nodrošinātu tiesisko noteiktību un laulātajiem sniegtu pārliecību par lietas iznākumu dalībvalsts tiesās, vairākas dalībvalstis iebilst pret ārvalstu likuma piemērošanu laulības šķiršanas lietās. Līdz ar to, ja šāds regulējums tiks pieņemts, tas šobrīd būs saistošs tikai daļai ES dalībvalstu. Latvija atbalsta šādu regulējumu un ir pārliecināta par tā lietderību un pievienojas tām dalībvalstīm uz kurām regulējums attieksies.

Aizdomās turēto un apsūdzēto personu tiesību aizsardzība kriminālprocesā, tostarp nodrošinot procesa norisi personai saprotamā valodā, savā būtībā ir personas pamattiesības. Šī iemesla dēļ Latvija sanāsmē atbalstīs regulējumu, kura mērķis ir nodrošināt visās ES dalībvalstīs vienlīdz kvalitatīvu tulkošanu kriminālprocesa ietvaros. Tajā pašā laikā zināmās bažas rada šāda regulējuma finansiālā ietekme uz dalībvalstu budžetu.

Spānijas Prezidentūra sanāsmē plāno panākt vienošanos par tiesību aktu, kura mērķis būtu nodrošināt visaptverošo cietušo aizsardzību ES līmenī. Latvija pilnībā atbalsta šāda regulējuma izstrādes nepieciešamību, tomēr sanāsmē norādīs, ka izvēlētais regulējuma mehānisms un forma ir pretrunā ar ES tiesībām, tādējādi izskatīšanai izvirzītā tiesību akta saturs būtu pārskatāms.

Vienlaikus ministri tiks aicināti apstiprināt izstrādāto regulējumu cilvēku tirdzniecības apkaršanai. Latvija to pilnībā atbalsta un kā ikviena cita dalībvalsts ir ieguldījusi ievērojamu darbu šī regulējuma tapšanā.

Visbeidzot, lai ES varētu pievienoties Eiropas Padomes Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai, ministri tiks aicināti apstiprināt mandātu Eiropas Komisijai, lai tā varētu uzsākt sarunas ar Eiropas Padomi par ES pievienošanas minētajai konvencijai

Laura Pakalne

TM Administratīvā departamenta

pārstāve

Tālr. 67036712, 26150155

e-pasts: Laura.Pakalne@tm.gov.lv

<https://www.tm.gov.lv/lv/es-tieslietu-ministri-spiez-par-nozimigiem-jautajumiem-tieslietu-joma>